

Strategisch beleidsplan Vrijwilligerscentrale Nijmegen 2011-2014: een samenvatting

Met het strategisch beleidsplan 2011-2014 schetst de Vrijwilligerscentrale Nijmegen (VWC Nijmegen) het kader dat richting geeft aan het vrijwilligerswerk in Nijmegen vanuit de huidige en toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen.

Missie

Vanuit haar missie stimuleert en versterkt de VWC Nijmegen het vrijwilligerswerk.

“De VWC Nijmegen bevordert een maatschappelijk klimaat, dat uitdaagt en uitnodigt tot vrijwillige inzet en daardoor tot participatie van burgers, organisaties en bedrijven. Daarmee realiseert zij een effectieve inzet en worden aanwezige talenten, kennis en ervaring benut ten gunste van de samenleving en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.”

Daarvoor richt zij zich op overheden, de Nijmeegse samenleving, individuele vrijwilligers en maatschappelijke organisaties. De VWC Nijmegen verzamelt en bemiddelt actief vraag en aanbod van vrijwilligerswerk. Daarnaast adviseert zij vrijwilligers en organisaties en worden maatschappelijke ontwikkelingen naar vrijwillige inzet vertaald. De VWC Nijmegen heeft hiermee een verbindende rol en verbreidt en verankert kennis en ervaring van het vrijwilligerswerk.

Het faciliteren en versterken van vrijwilligerswerk als organisatiedoelstelling onderscheidt de Vrijwilligerscentrale Nijmegen van andere organisaties die vrijwilligers juist nodig hebben om hun organisatiedoelen te bereiken.

Basiswaarden en kerntaken

Vanuit drie basiswaarden (behandel iedereen met respect; iedereen voert zelf de regie over zijn of haar leven; open communicatie en dialoog zijn essentieel voor goed vrijwilligerswerk) werkt de VWC Nijmegen aan haar kerntaken:

- *werven en bemiddelen van (potentiële) vrijwilligers;*
- *ondersteunen en verbinden van maatschappelijke organisaties;*
- *innoveren en pionieren in het vrijwilligerswerk.*

Daarbij stelt zij zich proactief en ondernemend op en zoekt samenwerking met partners.

Gevolgen van maatschappelijke ontwikkelingen op vrijwilligerswerk

Vrijwel alle beleidsterreinen van de overheid en dus alle ministeries, komen met vrijwilligerswerk in aanraking. Denk bijvoorbeeld aan Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), jeugdzorg, maatschappelijke stages, landschapsbeheer, inburgering, arbeidsre-integratie en fiscale regelingen.

Via de WMO spreekt de overheid burgers op eigen verantwoordelijkheid aan en doet een beroep op actief burgerschap, vrijwillige inzet en mantelzorg.

Een goede aansluiting van informele vrijwillige en professionele zorg wordt daardoor steeds belangrijker.

Actief burgerschap vertaalt zich ook in Maatschappelijke Stages, onderdeel van het curriculum voor alle scholieren van het voortgezet onderwijs. De overheid wil jongeren hiermee kennis laten maken met vrijwilligerswerk en op termijn jonge vrijwilligers werven.

Degenen die onvoldoende met de Nederlandse taal en samenleving bekend zijn, volgen verplichte inburgeringscursussen. Een grote groep inburgeraars doet hiermee ook een beroep op vrijwillige taalcoaches en medewerkers van de VWC die hen naar een (vrijwilligers)werk begeleiden.

De economische crisis versterkt de trend van zelfredzaamheid door financiering van voorzieningen van kwetsbare groepen te beperken en lokale overheden naar creatieve oplossingen te laten zoeken. Vaak worden deze oplossingen in het vrijwilligerswerk gezocht en zo bij de maatschappelijke organisaties neergelegd. Dat is onwenselijk omdat dit belangenverstremming tot gevolg kan hebben. Adviesgeving en begeleiding van deze organisaties is essentieel.

Ondanks deze economische crisis en komende bezuinigingen blijft het Nijmeegse – en regionale bedrijfsleven betrokken via maatschappelijk betrokken ondernemen dat gefaciliteerd wordt via De Maatschappelijke Meerwaarde.

Ook de vrijwilliger zelf heeft het vrijwilligerswerk veranderd. Naast de ‘klassieke vrijwilliger’ (besteden veel tijd aan ‘hun’ club) kennen we tegenwoordig ook ‘geleide vrijwilligers’ (hebben hulp nodig bij het zoeken, vinden en uitvoeren van vrijwilligerswerk) en ‘nieuwe vrijwilligers’ (willen zich incidenteel of kortdurend voor een afgeronde taak of klus inzetten).

Al met al vraagt het vrijwilligerswerk een steeds professionelere aanpak ook door de veelal ingewikkelde wet- en regelgeving.

Basisfuncties, doelstellingen en activiteiten

Vertalen, verbinden en makelen, versterken, verbreiden en verankeren zijn volgens het ministerie van VWS de vijf basisfuncties die het vrijwilligerswerk ondersteunen.

Vertalen

Nieuwe ontwikkelingen vragen om een gepast aanbod van dienstverlening. Er ontstaan nieuwe kansen en nieuwe vormen van vrijwilligerswerk die met nieuwe doelgroepen en samenwerkingspartners te maken hebben. VWC Nijmegen blijft een visie op de nieuwe maatschappelijke gebeurtenissen ontwikkelen, door:

- autonome ontwikkelingen die invloed hebben op het vrijwilligerswerk te signaleren en interpreteren;
- een evenwichtige opbouw van het vrijwilligersbestand met adequate aandacht voor de verschillende doelgroepen;
- het realiseren van een divers aanbod van vacatures;
- het creëren van mogelijkheden voor werknemersvrijwilligerswerk;
- het bestrijden van administratieve lastendruk;
- en het bevorderen van spontaan vrijwilligerswerk.

Dit resulteert in:

- proactieve opstelling in het denkproces over vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en VWC in het licht van de bezuinigingen;
- blijvende aandacht voor leerlingen VO, studenten en allochtone vrouwen;
- specifieke aandacht voor ouderen, mannelijke allochtonen, (ex) verslaafden, (ex) gedetineerden en mensen met een psychische en/of lichamelijke beperking;
- werven van interessante (tijdelijke) vacatures voor diegenen die (in de meeste gevallen) goed opgeleid en tijdelijk werkloos zijn.
- werknemersvrijwilligerswerk creëren en promoten in samenwerking met Stichting De Maatschappelijke Meerwaarde.

Verbinden en makelen

Gaat verbinden uit van twee of meer partijen met elkaar in contact te brengen, makelen is het actief en bewust bij elkaar brengen van partijen met de bedoeling concreet tot zaken te komen. VWC Nijmegen is de spin in het web die beschikt over het juiste netwerk om te verbinden of te makelen. Dit gebruikt zij om:

- verschillende platforms of werkgroepen op te zetten of te ondersteunen
- vraag en aanbod bij elkaar te brengen;
- organisaties professioneel te ondersteunen;
- partijen strategisch bij elkaar te brengen zodat een win-winsituatie ontstaat.

Dit resulteert in:

- reguliere en persoonlijke contacten met ondersteuning van de balies en interactieve vacaturesite op www.vwc-nijmegen.nl;
- organiseren en faciliteren van activiteiten en evenementen ten behoeve van de werving;
- voortzetten en aangaan van nieuwe samenwerking met andere organisaties om integrale dienstverlening te bewerkstelligen;
- werving van voldoende vacatures bij maatschappelijke organisaties ten behoeve van maatschappelijke stages;
- optimaal gebruik van de website maatschappelijke stages;
- projecten voor bijzondere doelgroepen;
- blijvende ondersteuning aan inburgeraars en allochtone vrouwen;
- handhaving van belangenbehartiging.

Versterken

Vrijwilligers en maatschappelijke organisaties hebben vanuit verschillende achtergrond behoefte aan advies en ondersteuning. De VWC Nijmegen bouwt en onderhoudt een effectieve lokale en regionale infrastructuur om:

- de behoefte aan ondersteuning te kunnen peilen;
- te beschikken over een front- en een back-office;
- organisatieadvies aan vrijwilligersorganisatie te kunnen bieden;
- deskundigheidsbevordering inzichtelijk te maken, te faciliteren, te organiseren en optimaliseren;
- informatie en advies te geven bij het verwerven van financiering binnen en buiten de gebruikelijke subsidiestromen.

Dit resulteert in:

- behoefte-inventarisatie naar ondersteuning tijdens organisatiebezoeken en door klanttevredenheidsonderzoeken;
- aangepaste dienstverlening;
- deskundigheidsbevordering via de website www.vrijwilligersacademienijmegen.nl aan te bieden;
- advies en ondersteuning aan organisaties op het terrein van fondsenwerving.

Verbreiden

Het veelal oubollige imago van vrijwilligerswerk kan door promotie van de diversiteit van vrijwilligerswerk en het waarderen van vrijwilligerswerk veranderen. De VWC Nijmegen promoot het vrijwilligerswerk en geeft uiting aan waardering door:

- te zorgen voor voldoende publicitaire aandacht in de media;
- potentiële vrijwilligers te benaderen;

- maatschappelijk betrokken ondernemen te stimuleren en mogelijk te maken;
- experimentele en innovatieve aanpak van vrijwilligerswerk door maatschappelijke organisaties te stimuleren.

Dit resulteert in:

- publicitaire aandacht in het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk 2011;
- optimaal gebruik van de website www.vwc-nijmegen.nl van de VWC Nijmegen;
- optimale inzet en gebruik van de media en het netwerk;
- specifieke promotie van maatschappelijk betrokken ondernemen via de websites van De Maatschappelijke MeerWaarde en de Vrijwilligersacademie Nijmegen;
- jaarlijkse organisatie van Het Lokaal Compliment.

Verankeren

Een goed bereikbaar informatiepunt zorgt ervoor dat vastgelegde kennis en ervaring beschikbaar is en gebruikt kan worden voor innovatie. De VWC Nijmegen borgt en legt deze kennis vast door:

- opgedane ervaringen te evalueren en door te ontwikkelen;
- de buitenwereld te informeren over de toepassing van bepaalde methoden en werkwijzen;
- trainingen en cursussen;
- kennisuitwisseling op regionaal, provinciaal en landelijk niveau.

Dit resulteert in:

- organisatie van bijeenkomsten en practica met ondersteuning van de website www.vrijwilligersacademienijmegen.nl;
- ontwikkelen en verspreiden van flyers, folders, brochures, voorlichtingsfilms en digitale instructies.

Resultaten 2011-2014

Het resultaat voor komende periode is als volgt geformuleerd: *Nieuwe ontwikkelingen zijn gesignaleerd en vertaald naar het vrijwilligerswerk in Nijmegen.*

Daarvoor is de behoefte aan ondersteuning aan vrijwilligers en maatschappelijke organisaties geïnventariseerd. De dienstverlening wordt hierop aangepast door de huidige dienstverlening te vernieuwen en uit te breiden. Hiermee wil de VWC Nijmegen het aantal vrijwilligers op peil houden en het vrijwilligerswerk zelf ontwikkelen en innoveren, dus versterken.

Financiering

De VWC Nijmegen zoekt voortdurend naar passende vormen van werving, bemiddeling en organisatieondersteuning. In de financiering van de dienstverlening onderscheidt de VWC Nijmegen reguliere dienstverlening en projectmatige inzet. De reguliere dienstverlening richt zich op alle Nijmeegse burgers, projectmatige inzet op specifieke doelgroepen en experimenten. Reguliere dienstverlening wordt door de gemeente Nijmegen bekostigd. Projectmatige inzet moet uit andere niet-reguliere en meestal tijdelijke geldstromen worden gefinancierd.